

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради Черкаської спеціалізованої школи I – III ступенів №13 Черкаської міської ради Черкаської області №01 від 30.08.2022 р.

Голова педагогічної ради

_____ Н.Г. Нагайчук

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Черкаської спеціалізованої школи I – III ступенів № 13 Черкаської міської ради Черкаської області

_____ Н.Г. Нагайчук

Наказ від 01.09.2022 № 197

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДИСТАНЦІЙНУ ФОРМУ ЗДОБУТТЯ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В ЧЕРКАСЬКІЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ ШКОЛІ I-III
СТУПЕНІВ №13 ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЧЕРКАСЬКОЇ
ОБЛАСТІ**

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає механізм організації здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою здобувачами освіти в Черкаській спеціалізованій школі I-III ступенів №13 Черкаської міської ради Черкаської області.

2. Механізм забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою, а також упровадження технологій дистанційного навчання під час організації здобуття освіти за різними формами в закладах освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, визначено наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115 «Деякі питання організації дистанційного навчання».

Дія цього Положення поширюється на всіх суб'єктів дистанційного навчання.

3. У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому інтерактивні освітні платформи, електронну пошту, форуми, соціальні мережі тощо;

електронні освітні ресурси з навчальних предметів (інтегрованих курсів) – засоби навчання на цифрових носіях будь-якого типу або розміщені в інформаційно-телекомунікаційних системах, які відтворюються за допомогою електронних технічних засобів і можуть застосовуватися в освітньому процесі при вивченні окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів);

електронне освітнє середовище – сукупність умов навчання, виховання та розвитку учнів, що забезпечуються за допомогою сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій;

дистанційне навчання – організація освітнього процесу (за дистанційною формою здобуття освіти або шляхом використання технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти) в умовах віддаленості один від одного його учасників та їх як правило опосередкованої взаємодії в освітньому середовищі, яке функціонує на базі сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій;

інформаційно-телекомунікаційна система дистанційного навчання (електронна освітня платформа) – програмно-технічний комплекс, що об'єднує систему електронних освітніх ресурсів, програмне забезпечення для створення, накопичення та доступу до таких ресурсів, а також для організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання (у тому числі ефективної взаємодії учасників освітнього процесу та контролю за навчанням);

інформаційно-комунікаційні (цифрові) технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до електронних освітніх ресурсів з навчальних предметів (інтегрованих курсів), а також забезпечення організації та супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі мережі Інтернет;

синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники одночасно перебувають в електронному освітньому середовищі або спілкуються за допомогою засобів аудіо-, відеоконференції;

система управління дистанційним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу, ефективної взаємодії учасників освітнього процесу та контролю за навчанням через мережу Інтернет (у тому числі електронного розкладу занять, електронних класних журналів/щоденників);

суб'єкти дистанційного навчання – учні, педагогічні працівники, батьки або інші законні представники неповнолітніх учнів (далі – батьки), асистенти дітей, які беруть участь в освітньому процесі за дистанційною формою здобуття освіти або з використанням технологій дистанційного навчання;

технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій (технології розвивального, проєктного, змішаного, диференційованого, програмованого, модульного навчання тощо), а також інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, що дають можливість реалізувати процес дистанційного навчання в закладі.

Усі інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту».

4. Організація дистанційного навчання у закладі забезпечує можливість реалізувати право осіб на якісну та доступну освіту відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду, незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров'я, інвалідності, соціального і майнового стану, інших ознак і обставин, у тому числі тих, які об'єктивно унеможливають відвідування закладу.

5. Дистанційне навчання здійснюється відповідно до освітньої програми закладу та має забезпечувати виконання суб'єктами дистанційного навчання державних стандартів освіти.

У разі потреби дистанційне навчання може організовуватися за індивідуальним навчальним планом.

6. З метою забезпечення в закладі єдиних підходів до створення електронного освітнього середовища педагогічна рада схвалює використання конкретних інформаційно-телекомунікаційних систем (електронних освітніх платформ), комунікаційних онлайн сервісів та інструментів, за допомогою яких організовується освітній процес під час дистанційного навчання. У рамках таких єдиних підходів педагогічні працівники, користуючись академічною свободою, можуть обирати форми, методи і засоби дистанційного навчання.

Заклади освіти можуть використовувати державну інформаційно-телекомунікаційну систему (електронну освітню платформу), технічні можливості якої забезпечують дистанційне навчання.

7. Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання може передбачати навчальні (у т. ч. практичні, лабораторні) заняття, корекційно-розвиткові заняття, вебінари, онлайн форуми та конференції, самостійну роботу, дослідницьку, пошукову, проєктну діяльність, навчальні ігри, консультації та

інші форми організації освітнього процесу, визначені освітньою програмою закладу (навчальними програмами з окремих предметів (інтегрованих курсів).

Організація освітнього процесу в закладі має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання, з використанням форм індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності учнів, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання.

8. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних та корекційно-розвиткових занять, консультацій, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

Для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

9. Заклад забезпечує регулярне відстеження результатів навчання учнів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби).

Оцінювання результатів навчання учнів проводяться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених МОН України. Державна підсумкова атестація учнів проводиться відповідно до законодавства.

Оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку.

10. Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист персональних даних, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності, вправ для очей, безперервної тривалості навчальної діяльності з технічними засобами навчання, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час).

Дистанційне навчання організовується для учнів, які не мають медичних протипоказань до занять із комп'ютерною технікою.

11. Дистанційне навчання осіб із особливими освітніми потребами здійснюється з урахуванням індивідуальної програми розвитку.

Дистанційне навчання осіб із особливими освітніми потребами може передбачати залучення допоміжних технологій дистанційного навчання (озвучування даних з екрану, голосове введення тексту, субтитри, клавіатури зі спеціальними можливостями тощо) з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів таких осіб.

Освітній процес під час дистанційного навчання осіб з особливими освітніми потребами забезпечується за участі асистента вчителя та/або асистента учня.

12. Облік навчальних занять і результатів навчання учнів під час дистанційного навчання здійснюється відповідно до законодавства (у класному журналі, свідоцтвах досягнень). За рішенням педагогічної ради закладу для організації дистанційного навчання може використовуватися електронний розклад занять, електронний класний журнал/щоденники.

13. Отримання навчальних матеріалів, спілкування суб'єктів дистанційного навчання під час навчальних та корекційно-розвиткових занять, консультацій, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному (учасники взаємодіють із затримкою в часі, застосовуючи електронну пошту, форум, соціальні мережі, хмарні сервіси тощо) або асинхронному (учасники одночасно перебувають у системі дистанційного навчання та/або беруть участь у вебінарі, відеоконференції, семінарі, чаті тощо) режимах.

14. Типовим положенням рекомендовано здійснювати синхронне навчання в обсязі не менше 30%, проте відсоток синхронного навчання заклад визначає самостійно (але це не може складати 100%), що зазначається в Положенні про дистанційну форму здобуття освіти, затвердженому наказом закладу.

Режим (синхронний або асинхронний) проведення окремих навчальних занять педагогічні працівники визначають самостійно. У виборі режиму навчання, зазвичай, оптимальним є змішаний підхід, що може допомогти вчителю об'єднати переваги синхронного та асинхронного режимів, офлайн- та онлайн-навчання. У результаті учні дотримуватимуться звичного для них розкладу та не будуть перевантажені онлайн-присутністю.

Для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі «Інтернет» або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

15. Облік робочого часу та оплата праці педагогічних працівників закладу, які організують дистанційне навчання, здійснюється відповідно до законодавства у сфері загальної середньої освіти.

Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється у межах робочого часу педагогічних працівників, який визначається відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

16. З метою забезпечення умов праці, необхідних для організації дистанційного навчання, відповідно до умов трудового договору або за рішенням засновника може здійснюватися надання педагогічним працівникам персональних комп'ютерів (з можливістю використання засобів аудіо-, відеоконференцзв'язку) в тимчасове користування. У разі використання педагогічними працівниками власних технічних засобів для потреб організації дистанційного навчання вони можуть одержати компенсацію відповідно до законодавства про працю.

II. Нормативне забезпечення

Організація дистанційного навчання у сфері загальної середньої освіти регулюється:

- Законом України «Про освіту»;
- Законом України «Про повну загальну середню освіту»;
- Законом України від 28 квітня 2022 року № 7325 «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану»;
- Указом Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;
- постановою Головного державного санітарного лікаря України від 06 вересня 2021 року № 10 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)»;
- наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115 «Деякі питання організації дистанційного навчання»;
- наказом Міністерства освіти і науки України від 01 жовтня 2012 року № 1060 «Про затвердження Положення про електронні освітні ресурси»;
- наказом Міністерства освіти і науки України від 28 березня 2022 року № 274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»;
- наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25 вересня 2020 року № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти»;
- листом Міністерства освіти і науки України від 19 серпня 2022 року № 1/9530-22 «Щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти».

III. Організація здобуття освіти за дистанційною формою

Забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти в Черкаській спеціалізованій школі I-III ступенів №13 Черкаської міської ради Черкаської області може здійснюватися:

- за дистанційною формою (як окремою формою здобуття освіти) у разі вимушеного призупинення освітнього процесу;
- використання технологій дистанційного навчання під час організації здобуття повної загальної середньої освіти за різними формами, у тому числі під час карантину та інших надзвичайних обставин.

3.1. Організація здобуття освіти за дистанційною формою (як окремою формою здобуття освіти)

3.1.1. Організація здобуття освіти за дистанційною формою (як окремою формою здобуття освіти) може здійснюватися для осіб, які:

1) не можуть відвідувати навчальні заняття в закладі (у зв'язку зі станом здоров'я, відбуванням покарання, збройним конфліктом, проживанням (перебуванням) за кордоном (для громадян України), на тимчасово окупованій території України або на території здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, на території населених пунктів на лінії зіткнення тощо);

2) потребують реалізації індивідуальної освітньої траєкторії відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду (у зв'язку з визначенням особливих освітніх потреб дитини, індивідуалізацією навчання обдарованих дітей, систематичним заняттям учнем певним видом (видами) спорту та участю у спортивних змаганнях тощо).

3.1.2. Організація здобуття освіти за дистанційною формою здійснюється виключно за бажанням учнів, їх батьків. Батьки створюють належні та безпечні умови навчання, виховання і розвитку дитини, яка здобуває освіту за дистанційною формою.

3.1.3. Організація здобуття освіти за дистанційною формою здійснюється закладом на підставі рішення педагогічної ради, за наявності навчально-методичного та системотехнічного забезпечення (відповідно до розділу VI цього Положення).

На вебсайті закладу оприлюднюється інформація про забезпечення ним здобуття освіти за дистанційною формою.

Для організації дистанційної форми здобуття освіти заклад створює у своєму складі класи (групи) з дистанційною формою здобуття освіти. Наповнюваність класів (груп) визначається відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Заклад може створювати внутрішній структурний підрозділ, що забезпечить організацію здобуття освіти за дистанційною формою (центр дистанційного навчання тощо).

В освітній програмі закладу визначаються особливості організації освітнього процесу (опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання, у тому числі з навчальних предметів художньо-естетичного, фізкультурно-оздоровчого та технологічного циклів, та інші складники, що враховують особливості освітньої діяльності закладу освіти).

3.1.4. Зарахування (переведення) на дистанційну форму здобуття освіти здійснюється за наказом керівника закладу на підставі особистої заяви повнолітньої особи або одного з батьків. За наявності обставин, які об'єктивно унеможливають особисте подання заяви, може бути подано скановану копію або фотокопію заяви будь-якими засобами зв'язку (факсом, електронною поштою тощо). У заяві підтверджується наявність в учня умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах, зокрема доступу до мережі Інтернет, персонального комп'ютера (з можливістю використання засобів аудіо-, відеоконференцзв'язку).

Зарахування (переведення) учнів на дистанційну форму здійснюється, як правило, до початку навчального року або семестру (триместру) навчання.

3.1.5. Учні, які здобувають освіту за дистанційною формою, продовжують наступний рік навчання за цією формою здобуття освіти за умови засвоєння освітньої програми на рівні навчальних досягнень не нижче середнього, що підтверджується результатами річного оцінювання.

У разі встановлення у таких учнів початкового рівня навчальних досягнень з предмета(ів) інваріантної частини або базових, вибірково-обов'язкових предметів навчального плану, вони можуть бути переведені на очну (денну, вечірню) форму здобуття освіти відповідно до рішення педагогічної ради закладу.

3.2. Організація освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання

3.2.1. Технології дистанційного навчання можуть використовуватися закладом під час організації здобуття освіти за різними формами (очною (денною, вечірньою), заочною, мережевою, екстернатною, сімейною (домашньою), педагогічним патронажем).

3.2.2. Технології дистанційного навчання під час організації здобуття освіти за різними формами можуть використовуватися для:

1) забезпечення вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) або їх окремих тем, впровадження профільного навчання;

2) забезпечення проведення окремих навчальних занять і консультацій, оцінювання результатів навчання учнів;

3) забезпечення проведення додаткових індивідуальних та/або групових консультацій та/або занять для учнів із навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація на відповідному рівні повної загальної середньої освіти, та з яких рівень досягнутих результатів навчання менше середнього рівня результатів навчання учнів відповідного року навчання у закладі;

4) реалізації індивідуальної освітньої траєкторії учнів відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду (з причин, зазначених у підпункті 2 пункту 3.1.1 розділу III цього Положення);

5) забезпечення освітнього процесу під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, карантину, інших обставин, які об'єктивно унеможливають відвідування закладу (далі – надзвичайні обставини);

6) забезпечення проведення (надання) додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг) для осіб з особливими освітніми потребами (під час надзвичайних обставин, а також у разі відсутності фахівців із проведення (надання) таких занять (послуг) із числа працівників закладу і неможливості організувати проведення (надання) таких занять (послуг) залученими фахівцями в населеному пункті, де проживає учень).

3.3.3. Рішення про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі відповідно до пункту 2 цього розділу приймається педагогічною радою закладу до початку навчального року або упродовж навчального року у випадку настання обставин, що потребують організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання).

Упродовж навчального року використання технологій дистанційного навчання для вивчення окремих тем з навчальних предметів (інтегрованих курсів), проведення окремих навчальних занять і консультацій, оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися за ініціативою педагогічних працівників (з відповідним узгодженням розкладу навчальних занять).

Використання технологій дистанційного навчання відповідно до підпунктів 4, 6 пункту 3.2.1 цього розділу може здійснюватися на підставі особистої заяви повнолітньої особи або одного з батьків учня (для неповнолітніх осіб) зі складанням індивідуального навчального плану. У заяві підтверджується наявність в учня умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах, зокрема доступу до мережі Інтернет, персонального комп'ютера (з можливістю використання засобів аудіо-, відеоконференцзв'язку).

Під час дії карантинних обмежень (застосування протиепідемічних заходів) освітній процес у закладі за рішенням педагогічної ради може організовуватися у спосіб, за якого окремі теми з навчального предмету (інтегрованого курсу) частиною учнів класу вивчаються очно, іншою частиною учнів класу – дистанційно (в асинхронному режимі, з можливістю надання учням підтримки шляхом проведення консультацій в синхронному режимі). При цьому для учнів визначається черговість очного та дистанційного навчання з метою забезпечення рівних умов для здобуття освіти.

3.2.4. Технології дистанційного навчання під час здобуття освіти за різними формами можуть використовуватися за наявності навчально-методичного та системотехнічного забезпечення відповідно до розділу VI цього Положення.

Під час надзвичайних обставин заклад може організувати освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником і може бути менше 30 відсотків.

У разі наявності в учня медичних протипоказань до занять із комп'ютерною технікою для організації освітнього процесу під час надзвичайних обставин можуть використовуватися інші прийнятні засоби взаємодії учасників освітнього процесу, визначені закладом за погодженням з повнолітнім учнем або батьками неповнолітнього учня (одним із них).

Якщо під час надзвичайних обставин для осіб з особливими освітніми потребами, зважаючи на порушення або інші особливості їх розвитку, не може бути проведено оцінювання результатів навчання з використанням технологій дистанційного навчання, таке оцінювання може здійснюватися очно після завершення/послаблення карантинних обмежень (у межах навчального року або до початку нового навчального року).

3.2.5. Додаткові психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття (послуги) з використанням технологій дистанційного навчання можуть проводитися (надаватися) для осіб з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту за очною формою в інклюзивних класах (групах).

Проведення (надання) таких занять (послуг) здійснюється за погодженням з батьками (одним із них) згідно з індивідуальною програмою розвитку з урахуванням індивідуальних потреб і можливостей особи з особливими освітніми потребами.

Графік проведення (надання) додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг) із використанням технологій дистанційного навчання затверджується керівником закладу освіти.

IV. Права й обов'язки суб'єктів дистанційного навчання (директор, педагогічні працівники, учні, батьки учнів)

Засновник і керівник закладу освіти забезпечують організаційну та методичну підтримку педагогічних працівників для реалізації дистанційного навчання.

У рамках такої підтримки організувати навчання з оволодіння навичками роботи з електронними ресурсами, ефективними методиками дистанційного навчання; здійснено планування обсягу коштів, необхідних для підвищення кваліфікації педагогічних працівників (за напрямом використання інформаційно-комунікативних (цифрових) технологій в освітньому процесі); визначити режим роботи закладу освіти з урахуванням особливостей організації дистанційного навчання; визначити в закладі освіти відповідальну особу за організацію дистанційного навчання тощо.

4.1. Керівник закладу

4.1.1. Керівник закладу забезпечує організацію освітнього процесу під час дистанційного навчання та здійснення контролю за виконанням освітніх програм. Спосіб організації такого контролю схвалюється педагогічною радою закладу.

У разі потреби засновник і керівник закладу забезпечують організаційну та методичну підтримку педагогічних працівників для реалізації дистанційного навчання.

4.1.2. Керівник закладу має право:

- 1) діяти від імені закладу без довіреності та представляти заклад у відносинах з іншими особами;
- 2) підписувати документи з питань діяльності закладу;
- 3) приймати рішення щодо діяльності закладу в межах визначених повноважень;
- 4) визначати режим роботи закладу;
- 5) ініціювати перед засновником або уповноваженим ним органом питання щодо створення або ліквідації структурних підрозділів;
- 6) видавати відповідно до своєї компетенції накази і контролювати їх виконання;
- 7) приймати рішення з інших питань діяльності закладу.

4.1.3. Керівник закладу зобов'язаний:

1) дотримуватись чинного законодавства України, а також забезпечувати та контролювати його виконання працівниками закладу, зокрема в частині організації освітнього процесу за дистанційною формою;

2) планувати та організовувати діяльність закладу;

3) організовувати освітній процес та видачу документів про освіту;

4) затверджувати освітню (освітні) програму (програми) закладу відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту»;

5) створювати умови для реалізації прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, в тому числі реалізації академічних свобод педагогічних працівників, індивідуальної освітньої траєкторії та/або індивідуальної програми розвитку учнів, формування у разі потреби індивідуального навчального плану;

б) забезпечувати розроблення, затвердження, виконання та моніторинг виконання індивідуальної програми розвитку учня;

7) контролювати виконання педагогічними працівниками та учнями (учнем) освітньої програми, індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану;

8) забезпечувати здійснення контролю за досягненням учнями результатів навчання, визначених державними стандартами повної загальної середньої освіти, індивідуальною програмою розвитку, індивідуальним навчальним планом;

9) створювати необхідні умови для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами;

10) формувати засади, створювати умови, сприяти формуванню культури здорового способу життя учнів та працівників закладу;

11) створювати в закладі безпечне освітнє середовище, забезпечувати дотримання вимог щодо охорони дитинства, охорони праці, вимог техніки безпеки;

12) забезпечувати відкритість і прозорість діяльності закладу;

13) здійснювати зарахування, переведення, відрахування учнів, а також їх заохочення (відзначення) та притягнення до відповідальності відповідно до вимог законодавства;

14) організовувати документообіг, бухгалтерський облік та звітність відповідно до законодавства;

15) виконувати інші покладені на нього обов'язки.

4.2. Педагогічні працівники

4.2.1. Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення окремих навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу, організовується в синхронному режимі (решта навчального часу організовується в асинхронному режимі).

4.2.2. Педагогічні працівники мають право на:

1) академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі;

2) педагогічну ініціативу;

3) розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання;

4) користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;

5) доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі;

б) відзначення успіхів у своїй професійній діяльності;

7) справедливе та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності;

8) захист професійної честі та гідності;

9) безпечні і нешкідливі умови праці;

10) захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

4.2.3. Педагогічні працівники зобов'язані:

1) постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність;

2) виконувати освітню програму для досягнення здобувачами освіти передбачених нею результатів навчання;

3) сприяти розвитку здібностей здобувачів освіти, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я;

4) дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами освіти в освітньому процесі;

5) дотримуватися педагогічної етики;

б) поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;

7) захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психологічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;

8) додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу, виконувати свої посадові обов'язки;

9) дотримуватися принципів дитиноцентризму та педагогіки партнерства у відносинах з учнями та їхніми батьками;

10) забезпечувати єдність навчання, виховання та розвитку учнів;

11) використовувати державну мову в освітньому процесі відповідно до вимог цього Закону України «Про повну загальну середню освіту»;

12) постійно підвищувати свою педагогічну майстерність.

4.2.4. Формувальне, поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів на предмет їх відповідності вимогам навчальної програми, вибір форм, змісту та способу оцінювання здійснюють педагогічні працівники закладу.

4.3. Учні

4.3.1. Учні мають право на:

- 1) навчання впродовж життя та академічну мобільність;
- 2) індивідуальну освітню траєкторію;
- 3) якісні освітні послуги;
- 4) справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти;
- 5) відзначення успіхів у своїй діяльності;
- 6) свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- 7) безпечні та нешкідливі умови навчання і праці;
- 8) повагу людської гідності;
- 9) захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю учня;
- 10) отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування);
- 11) користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу;
- 12) доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі закладу;
- 13) інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення.

4.3.2. Учні зобов'язані:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної добросовісності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;
- 2) поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- 3) відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я;
- 4) дотримуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу освіти;
- 5) повідомляти керівництво закладу про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти та педагогічних працівників, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

4.3.3. Учні мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством та установчими документами закладу.

4.3.4. Залучення учнів під час освітнього процесу, зокрема, за дистанційною формою, до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньої програми, забороняється, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

4.4. Батьки учнів

4.4.1. Батьки учнів мають право:

- 1) захищати відповідно до законодавства права та законні інтереси своїх дітей;
- 2) звертатися до закладу, органів управління освітою з питань освіти;
- 3) обирати освітню програму, вид і форму здобуття дитиною відповідної освіти;
- 4) брати участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини та/або індивідуального навчального плану;
- 5) отримувати інформацію про результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є);
- б) подавати керівництву або засновнику закладу заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;
- 7) вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

4.4.2. Батьки учнів зобов'язані:

- 1) сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню дитиною передбачених нею результатів навчання;
- 2) поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- 3) дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;
- 4) дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу;
- 5) сприяти керівництву закладу у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);
- б) виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі;
- 7) сприяти реалізації індивідуальної освітньої траєкторії;
- 8) сприяти дотриманню учнями академічної доброчесності в освітньому процесі.

4.4.3. У разі, якщо під час дистанційного навчання батьки не виконують свої обов'язки щодо забезпечення здобуття дитиною освіти, зокрема не забезпечують участь дитини в освітньому процесі протягом 10 робочих днів підряд з невідомих причин, заклад освіти інформує про це відповідну службу у справах дітей.

V. Забезпечення якості освіти під час дистанційного навчання

5.1. Одним із важливих принципів забезпечення якості освіти під час дистанційного навчання є академічна доброчесність, як сукупність етичних

принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися суб'єкти дистанційного навчання з метою забезпечення довіри до результатів навчання.

5.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

1) посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

2) дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

3) надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

4) контроль за дотриманням академічної доброчесності учнями;

5) об'єктивне оцінювання результатів навчання.

5.3. Дотримання академічної доброчесності учнями передбачає:

1) самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

2) посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

3) дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

4) надання достовірної інформації про результати власної навчальної (творчої) діяльності, використані джерела інформації.

5.4. Порухенням академічної доброчесності вважається: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання та надання учням під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання.

5.5. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладу можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

1) відмова у присвоєнні вченого звання;

2) позбавлення присвоєного вченого звання;

3) відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

4) позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

5.6. За порушення академічної доброчесності учні можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

1) повторне проходження оцінювання (контрольна робота тощо);

2) повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

5.7. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

1) ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

2) особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

3) знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

4) оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

5.8. За дії (бездіяльність), що визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законом.

VI. Забезпечення дистанційного навчання

Засновник закладу, відповідно до пункту 3 статті 37 Закону України «Про повну загальну середню освіту», зобов'язаний забезпечити утримання та розвиток заснованого ним закладу освіти, його матеріально-технічної бази на рівні, достатньому для виконання вимог державних стандартів, ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти, вимог трудового законодавства, оплати праці педагогічних та інших працівників, охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки тощо.

Організація дистанційного навчання ґрунтується на використанні й поєднанні специфічних освітніх технологій і технічних засобів зв'язку із сучасними методиками навчання, на передаванні інформації.

6.1. Системотехнічне забезпечення

Питання належної організації дистанційного навчання потребують відповідного *системотехнічного забезпечення* закладу загальної середньої освіти.

Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання в закладі поєднує:

апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференцзв'язку тощо), що забезпечують розроблення, накопичення та ефективне використання електронних освітніх ресурсів, управління освітнім процесом та навчальну взаємодію між суб'єктами дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах;

інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає суб'єктам дистанційного навчання цілодобовий доступ до електронних освітніх ресурсів для реалізації освітнього процесу в синхронному та асинхронному режимах;

програмне забезпечення загального та спеціального призначення (зокрема й для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;

технічна/сервісна підтримка для забезпечення безперервної роботи платформи дистанційного навчання, що надається фахівцями у сфері цифрових технологій;

електронні освітні ресурси з навчальних предметів (інтегрованих курсів), необхідні для забезпечення дистанційного навчання. Види електронних освітніх ресурсів, вимоги до них, порядок їх розроблення та впровадження визначається відповідно до Положення про електронні освітні ресурси, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01 жовтня 2012 року № 1060 (зі змінами).

Для ефективної організації дистанційного навчання у закладі освіти використовуються такі платформи дистанційного навчання: Google Workspace for Education, навчальний дистанційний портал «Нові знання» та його сторінки електронних журналів, щоденників тощо. Ці сервіси мають можливість відстежувати результати роботи учасників освітнього процесу (учителів, учнів), спостерігати за наповненням та проведенням дистанційних занять, зберігати роботи учнів та фіксувати результати навчання.

Google Workspace for Education – це пакет спеціалізованого хмарного програмного забезпечення, інструментів для спільної роботи та дистанційного навчання від компанії Google. Основна складова пакету – система управління навчанням **Google Classroom**.

Якщо ж у закладі немає єдиної платформи дистанційного навчання або відсутнє середовище G Suite for Education, можна запропонувати вчителям, які працюють у 7-11 класах, для організації освітнього процесу використовувати платформу Google Classroom. Учителю та учням для роботи на цій платформі потрібно мати облікові записи в поштовому сервісі Gmail, що дітям дозволено з 13 років.

Google Classroom (<https://classroom.google.com>) – сервіс, що пов’язує Google Docs, Google Drive і Gmail, Google Meet, дозволяє організувати онлайн-навчання, використовуючи відео-, текстову та графічну інформацію. Учитель має змогу проводити тестування, контролювати, систематизувати, оцінювати діяльність, переглядати результати виконання вправ, застосовувати різні форми оцінювання, коментувати й організовувати ефективне спілкування з учнями в режимі реального часу. Основним елементом Google Classroom є групи. Функціонально групи структурою нагадують форуми, оскільки вони дозволяють користувачам легко відправляти повідомлення іншим користувачам. Завдяки сервісу для спілкування Google Meet учні та вчитель мають змогу вести онлайн-бесіди в режимі реального часу з комп’ютера або мобільного пристрою, учні / учениці класу можуть показувати свої екрани, дивитися і працювати разом. Така трансляція автоматично публікуватиметься на YouTube-каналі. Також платформа дозволяє за допомогою Google-форм збирати відповіді учнів і потім проводити автоматичне оцінювання результатів тестування.

Електронні журнали, електронний щоденник «Нові Знання», має модуль «Дистанційне навчання», що дозволяє організувати дистанційне та змішане навчання.

Сервіс **Нові знання** (<https://nz.ua/>) є однією зі складових Всеукраїнського проекту «КУРС: Освіта», синхронізується з «Курс школа», повністю використовує наявну базу даних учителів, учнів, батьків, приміщень. Передбачене подання електронної заяви до 1 класу з подальшим автоматичним зарахуванням та формуванням наказів, автоматично створюється розклад уроків, вноситься заміна вчителів, відкрито цілодобовий доступ для адміністрації, учителів, учнів та батьків.

Prosvita (<https://prosvita.net/>) дозволяє вчителям наповнювати онлайн-курс навчальними матеріалами з доступом для учнів за допомогою програмних інструментів для спільного онлайн-навчання. Можливості платформи: онлайн-трансляції, електронний щоденник, онлайн-бібліотека, тестування, онлайн-курси, аналітика, моніторинг освітнього процесу, освітні онлайн-ігри, конструктор опитувань та форми зворотного зв'язку.

Використання **соціальних мереж / месенджерів** – учитель створює групу в соціальній мережі / месенджері (Facebook, Viber, Telegram тощо) з обмеженим доступом, розміщує навчальні матеріали та/або посилання на навчальні онлайн-ресурси, завдання. Також у групі можна проводити опитування учасників.

Використовуючи засоби **електронної пошти**, учитель надсилає учням на їх електронні скриньки навчальні матеріали та/або покликання на навчальні онлайн-ресурси, завдання; учні опрацьовують самостійно матеріали та виконують завдання; виконані завдання надсилають на електронну скриньку вчителю.

6.2. Навчально-методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:

1) рекомендації щодо організації дистанційного навчання в закладах освіти;

2) змістовне, дидактичне та методичне наповнення електронних освітніх ресурсів з навчальних предметів (інтегрованих курсів).

Вебресурси навчальних предметів (програм), необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:

– методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

– документи планування освітнього процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);

– відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;

– мультимедійні матеріали;

– термінологічні словники;

– практичні завдання з рекомендаціями щодо їх виконання;

– віртуальні лабораторні роботи з рекомендаціями щодо їх виконання;

– віртуальні тренажери із рекомендаціями щодо їх використання;

– пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;

– ділові ігри з рекомендаціями щодо їх використання;

– електронні бібліотеки чи покликання на них;

– бібліографії;

Інші ресурси навчального призначення.

Для забезпечення дистанційного навчання здобувачів можна використовувати вебресурси з освітніх сайтів «На урок», «Всеосвіта», «Мій клас», [Classtime](#), [Class Dojo](#), LearningApps тощо за вибором педагогічних працівників.

Онлайн-тести можна створювати в Google-формах, а також на спеціалізованих платформах, до прикладу, «На урок», «Всеосвіта», «Мій клас», [Classtime](#), [Class Dojo](#) Quizlet, Quizizz, Kahoot, LearningApps тощо за вибором учителя, урахуваючи можливості учнів. Завдання, підготовлені вчителем за допомогою електронних засобів, можуть містити інструмент для самооцінювання учнів в ігровій формі, що сприятиме підвищенню мотивації учнів до їх виконання.

Вимоги до навчальних матеріалів, що створюються та використовуються в межах застосування технологій дистанційного навчання, визначається чинним Положенням про електронні освітні ресурси.

VI. Оцінювання результатів навчання за дистанційною формою

Для забезпечення цілісності освітнього процесу, зокрема за дистанційною формою здобуття освіти, необхідно враховувати результати оцінювання учнів / учениць. Також важливо формувати в учнів уміння аналізувати власну роботу, власні результати навчання, визначати для себе подальші завдання. У кожний урок / заняття необхідно включати роботу з учнями за результатами оцінювання, самооцінювання, взаємооцінювання.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їх прав і свобод, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Керуючись правом на автономію у виборі змісту, форм і методів роботи, учитель може використовувати самостійно визначені або розроблені способи фіксації зворотного зв'язку з учнями; при цьому важливим є забезпечення ефективності процесу оцінювання задля досягнення очікуваних результатів учнями.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

За дистанційного та змішаного режимів навчання оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференцзв'язку.

Оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти врегульовано:

Методичними рекомендаціями щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813;

Методичними рекомендаціями щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 (чинні для 5 класів);

Критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 № 329;

Орієнтовними вимогами оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222 із змінами, додаток 2 (чинні для 6-11 класів);

Інструкцією з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496.